

ČESKÝ RÁJ VI

Pardubice

sobota 30. května 2015

Odjezd: v 6:30 hod. od hlavního vlakového nádraží Pardubice

Trasa autobusu: Pardubice – Hradec Králové – Hořice – Ostroměř – Úlibice – Jičín – Libuň – Rovensko p/T – Vesec pod Kozákovem (vystoupí I. skupina) – Besedice (vystoupí II., III. a V. skupina) – Malá Skála (vystoupí IV. a VI. skupina). Autobus zde čeká na příchod všech skupin. Celkem (tam i zpět) do 250 km.

Odjezd zpět: v 18:15 hod. z Malé Skály (parkoviště pod Pantheonem)

Předpokládaný příjezd do Pardubic: po 20. hodině

Trasy jednotlivých pěších skupin:

I. skupina vystoupí ve Vesce pod Kozákovem a po Č po silnici vystoupá na rozcestí s M Fialník (0,5 km), po níž odbočí doprava a pokračuje nad hranou terénního stupně, z něhož sestoupí do Koberov (+3 km), odkud pokračuje ještě dále po M na rozcestí Nad Suchými skalami (+1,5 km, celkem 5 km). Zde odbočí doleva po Z, po níž sejde k silnici (+0,5 km), a dále po Č vystoupá do Besedic k chatě u vstupu do Besedických skal (+1 km), kde se případně občerství. Po kratší pauze pokračuje po Ž doprava do Besedických skal [1] a absolvuje proti směru hodinových ručiček po naučné stezce Benešův okruh přes skalní bludiště a vyhlídky (vyhlídka na Suché skály [2], Sokol, Husníkova, Hořákova, Chléviště, Kalich) zpět do Besedic ke zmíněné chatě (+4 km, celkem 10,5 km), kde bude opět možnost se občerstvit, příp. poobědvat. Poté pokračuje ještě dále po Ž doprava dolů po asfaltové silničce do osady Michovka (+1 km), kde se oddělí od Ž a po červeně značené cyklostezce pokračuje doprava po silničce další 1 km do osady Zbirohy, na jejímž okraji po příchodu na Z odbočí doprava a vystoupá na zříceninu stejnojmenného hradu [3], jehož zbytky si prohlédne. Poté pokračuje dále po Z (Pozor: na starších mapách je M) a sestoupí do Malé Skály [4] (+3 km, celkem 15,5 km), kde se občerství, příp. poobědvá. Po občerstvovací pauze pokračuje po M přes most přes Jizeru a vystoupá až na rozcestí Nad Malou Skálou (+2 km), odkud pokračuje doprava po Č na kraj lesa, kde se zatočí doleva po silničce do osady Voděrady (+2 km, celkem 19,5 km). Odtud pokračuje po souběhu Č a M doprava po silničce na Frýdštejn [5] (+1,5 km), kde si prohlédne výrazné zbytky hradu, a pokračuje dolů po Č po skalnatém Vranovském hřebenu k hradu Vranov (též Pantheon) [4], po jehož shlédnutí (otevřeno do 18. hodiny, je třeba počítat minimálně 30 minut) sejde doleva dolů na parkoviště, kde bude čekat autobus a kde je i možnost občerstvení (+2,5 km, celkem 24 km).

II. skupina vystoupí v Besedicích u vstupu do Besedických skal (spolu se skupinami III. a V.) a odtud půjde stejně jako skupina I. až na parkoviště pod Pantheonem (celkem 18 km). Časového náskoku využije k prohlídce hradů Frýdštejna [5] a Vranova (Pantheonu) a Malé Skály [4].

III. skupina vystoupí v Besedicích u vstupu do Besedických skal (spolu se skupinami II. a V.) a odtud půjde po Ž doprava do Besedických skal [1] po naučné stezce část Benešova okruhu přes skalní bludiště a vyhlídky (vyhlídka na Suché skály [2], Sokol) až na rozcestí s Č Pánovo pole (1,5 km). Odtud pokračuje ještě asi 250 m dále po Ž na vyhlídky Husníkova a Hořákova, kde se otočí a vrátí se stejnou cestou zpět na rozcestí Pánovo Pole (+0,5 km). Zde přejde na Č, po níž odbočí doleva a sejde do Malé Skály [4] (+1,5 km, celkem 3,5 km). Zde se občerství, příp. poobědvá, a pokračuje již jako skupiny I. a II. až na parkoviště pod Pantheonem (celkem 12 km). Časového náskoku využije k prohlídce hradů Frýdštejna [5] a Vranova (Pantheonu) a Malé Skály [4].

IV. skupina vystoupí v Malé Skále [4] a po její prohlídce a občerstvení, příp. obědě, absolvuje okruh přes Frýdštejn [5] a Vranov (Pantheon) [4] zpět do Malé Skály stejně jako skupiny I., II. a III.

až na parkoviště pod Pantheonem (**celkem 8 km**). Časového náskoku využije k prohlídce hradů Frýdštejna a Vranova (Pantheonu) a Malé Skály.

V. skupina vystoupí v Besedících u vstupu do Besedických skal (spolu se skupinami II. a III.) a odtud půjde po **Ž** doprava do Besedických skal [1] a absolvuje proti směru hodinových ručiček po naučné stezce Benešův okruh přes skalní bludiště a vyhlídky (vyhlídka na Suché Skály [2], Sokol, Husníkova, Hořákova, Chléviště, Kalich) zpět do Besedic k chatě u vstupu do skal (4 km), kde bude mít možnost se občerstvit, příp. poobědvat. Poté pokračuje po **Č** opět přes rozcestí Pánovo pole do Malé Skály [4] až na parkoviště pod Pantheonem (**celkem 7,5 km**). Časového náskoku využije k prohlídce Malé Skály, příp. hradu Vranova (Pantheonu; v tom případě **celkem 9 km**).

VI. skupina – v Malé Skále [4] si lze udělat vlastní celodenní odpočinkový program.

Převýšení: terén není horský ani velehorský, ale je skalnatý a členitý, zvláště u skupin I., II. a III.

V případě nepříznivého počasí bude zvolen přiměřený náhradní program.

Vstupné: hrad Frýdštejn – dospělí 50,-Kč, studenti, důchodci 30,-Kč, děti do 15 let 20,-Kč

hrad Vranov (Pantheon) – dospělí 50,-Kč, zlevněné 30,-Kč

Možnosti občerstvení: Besedice (I., II., III. a V. skupina), Frýdštejn (I., II., III. a IV. skupina), Malá Skála (všechny skupiny)

Mapa: zelená edice (1:50 000) KČT č. 19 Český ráj (nejnovější je 7. vydání z roku 2014)

Cena: členové dospělí 250,- Kč, členové děti 120,- Kč, ostatní 300,- Kč, děti nečlenů 170,-Kč.

Přihlášky: přijímá Dagmar Ehrenbergerová, e-mail do zaměstnání: ehrenbergerova@szs.pardubice.cz, telefon do práce 466 050 217, mobil 739 569 070. Při odhlášení od 14. dne před termínem akce a při nedostavení se k autobusu zaplatí každý stanovenou cenu v plné výši.

Trasy připravil, výlet vede a příjemné zážitky přeje všem: David Šebesta (776 823 797 Vodafon)

Turisticko-vlastivědný text.

[1] Besedické skály – skalní území u Besedic na svazích Sokola (563 m). Kalich – sluj se skalním oltářem, na němž je letopočet 1638 a kalich. Chléviště – skalní bludiště a vyhlídky nad údolím řeky Jizery. Bývalo zde útočiště pronásledovaných v nebezpečných dobách. Sokol – vrchol se skalami a vyhlídkou na Suché skály. Prochází zde žlutě značený Benešův okruh se schody a vyhlídkami (Husníkova, Hořákova, Kde domov můj aj.).

[2] Suché skály – též Kantorovy varhany nebo Maloskalské dolomity. Národní přírodní památka (23 ha, vyhlášena v letech 1956 a 1965). Ostře rozeklané skály nad levým

údolním svahem řeky Jizery vznikly vztyčením druhohorních písčitých usazených hornin podél lužického zlomu. Horolezecké využívání je zde omezeno. Území je poškozeno velkou návštěvností. Nejkrásnější výhled na Suché skály je z vyhlídky pod Sokolem.

[3] Zbirohy – zřícenina hradu na skalnatém ostrohu (452 m) nad levým údolním svahem řeky Jizery. Prvně se připomíná v roce 1388. Hrad byl založen v 80. letech 14. století na třech skalách. V roce 1388 byl dobyt vojskem krále Václava IV. na Markvartu z Vartenberka, který králi odepřel poslušnost a později zemřel v jeho vězení. Za husitského hnutí součást pásu hradů Frýdštejn – Vranov – Zbirohy. V roce 1442 byl pobořen.

[4] Malá Skála – letovisko v údolí řeky Jizery pod svahy Sokola, Suchých skal a Vranovského hřebene. Prvně se připomíná v roce 1432. Jižní část Malé Skály tvoří původně samostatná obec Vranové, prvně připomínaná již v roce 1382. Skalní hrad Vranov, zvaný též Pantheon nebo Skály, byl založen na příkrém skalním hřebenu nad pravým břehem řeky Jizery před rokem 1425, ale již koncem 15. století byl opuštěn. Zříceniny hradu dal po roce 1820 upravit majitel panství Römisch jako skalní Pantheon na paměť známých osobností. Z romantické výzdoby však dodnes zůstaly jen zbytky. V podhradí se nachází tvrz z 16. století, přestavěná později na barokní zámek. Do dnešní podoby jej dal přestavět baron František Zachariáš Römisch počátkem 19. století. Je patrový, secesně upravený, s rizalitem a s mansardovou střechou. Dnes je soukromým majetkem. Rodiště spisovatelky Jarmily Glazarové (1901-77). Kaple sv. Vavřince pochází z roku 1869. Po rekonstrukci v roce 1996 byla vyzdobena oltářem od V.

Komárka a křížovou cestou od J. Jíry. V obci se zachovalo množství lidových roubených staveb, převážně přízemních. Boučkův statek – velký patrový dům s klenutým přízemím a roubeným patrem, doplněný výměnkem a stodolou. Přízemí slouží jako stylová hospoda, v patře je od roku 1992 galerie, zřízená místním malířem a grafikem Josefem Jírou (1929 - 2005). Lesní hřbitov založený v roce 1813 je klasickým panským hřbitovem (hrob F. Z. Römische a spisovatelky J. Glazarové). Budova malé vodní elektrárny je vyzdobena velkým panoramatem (pohledovou mapou) Maloskalska od J. Jíry.

[5] Frýdštejn – obec (474 m) prvně připomínaná v roce 1385. O Velikonocích roku 1835 zde pobýval básník K. H. Mácha. Rodiště malíře Beneše Knüpfera (1844-1910). V obci se zachovala přízemní lidová roubená architektura. Významná je zřícenina středověkého hradu na okraji Vranovského hřebene (491 m). Hrad je prvně připomínán v roce 1385. Byl založen ve 2. polovině 14. století snad frýdlantskými Bieberštejny. Za husitských válek byl marně obléhán i Janem Čapkem ze Sán. Za turnovských Vartenberků před rokem 1565 zpustl. Hrad měl tři části: severní předhradí s první bránou, vnitřní hrad a další opevněný prostor na jihozápadě s válcovou studniční věží. Z vnitřního hradu se zachovala velká válcová věž o průměru 9 m (dnes rozhledna) a zbytky paláce i jiných zdí a místností tesaných ve skále.

